

Prosjektplan 2021-2025

KHM

Bakgrunn for prosjektet

REVITA prosjektet, som startet i 2003, avsluttes i sin nåværende form ved utgangen i 2020. Prosjektet har vært et langsiktig sikrings- og bevaringsprosjekt og hovedmålet med prosjektet har vært å sikre museets vitenskapelige samlinger for fremtidig forskning og formidling. Tiltakene som har blitt gjennomført gjennom REVITA prosjektet har vært helt nødvendige for å følge opp Riksrevisjonens kontroll av samlingsforvaltningen og svare ut KDs bestillinger i tildelingsbrevene.

Midlene har i hovedsak gått til sikrings- og bevaringstiltak, og til digitalisering. Ved utgangen av 2019 var omtrent 50 prosent av KHMs samlinger flyttet til nye magasiner på Økern, noe som innebærer at halvparten av museets samlinger har fått betydelig bedre oppbevaringsforhold. I tillegg er det investert i digital infrastruktur, det er anskaffet tjenester nasjonalt og internasjonalt samt foretatt faste ansettelser for å styrke kjernekompetansen. En videreføring av arbeidet med revisjon, sikring og digitalisering er nødvendig både for å utnytte disse investeringene bedre og for å tilgjengeliggjøre en større andel av museets vitenskapelige samlinger.

Mål og ønsket resultat

Overordnede mål og gevinster

Gjennom en tydelig satsning på revisjon, sikring og digitalisering vil KHM i perioden arbeide systematisk for å oppnå mer deling og bedre tilgjengeliggjøring av museets vitenskapelige samlinger og forskningsinfrastruktur. Dette er i tråd med Strategi 2030 og er ytterligere presisert i *Posisjonsdokument for UiOs museer* hvor UIO vil at kompetanse og ulike ressurser (samlinger, utstillinger, utstyr og fasiliteter) skal inngå i arbeidet for systematisk utvikling og deling av forskningsinfrastruktur og dataressurser.

Meld. St. 25 (2016–2017) Humaniora i Norge vektlegger også digitalisering og tilgjengeliggjøring av forskningsdata og data for forskning og har en tydelig forventning om at museene må fortsette det positive kvalitetshevingsarbeidet i institusjonene.

Det er gjennomført store investeringer i fysisk infrastruktur på Økern. Et overordnet mål for perioden er å i større grad utnytte disse investeringene gjennom å samle og sikre museets vitenskapelige samlinger på Økern.

Prosjektet vil slik legge til rette for at kunnskap tas i bruk.

Mål for delprosjekter

Flytting av den arkeologiske samlingen til Økern skal være gjennomført innen 2022. Flytteprosjektet innebærer tilstandsvurdering, fotografering, databaseregistrering, merking, pakking og flytting av ca. 1,7 millioner gjenstander. Når prosjektet er gjennomført vil museets samling av oldsaker fra norsk forhistorie og vikingtid være sikret og tilgjengeliggjort for forskning og formidling.

Unntatt fra dette er enkelte restanser fra eldre arkeologiske undersøkelser, som er ufullstendig katalogisert og som vil kreve mer omfattende revisjon og konservering. Målet er at dette materialet blir re-katalogisert, sikret og tilgjengeliggjort i løpet av prosjektperioden.

Det er knyttet stor internasjonal interesse til vikingtidsmaterialet fra Kaupang. Den påbegynte revisjonen av grav- og boplassmaterialet må slutføres og ca. 380 gjenstander av jern konsolideres før pakking og transport. Målet er at Kaupangmaterialet er tilgjengeliggjort for internasjonal forskning og formidling når det nye vikingtidsmuseet åpner. Konservering av de resterende ca. 4000 jerngjenstander er ikke prioritert i prosjektperioden.

Middelaldermaterialet fra de store bygravingene i Oslo, Tønsberg, Hamar og Skien er magasinert på en måte som vanskeliggjør framfinning. Etter revisjon 2016-2019, gjenstår ca. 66 000 numre. Estimert kostnad for revisjon er 25,6 millioner. Det er en fordel at revisjon skjer etter flytting til Økern, pga. plasshensyn og tilgang til laboratoriefasiliteter. Målet for prosjektperioden er at materialet er pakket, flyttet og klargjort for revisjon.

KHM har forvaltningsansvar for en stor middelaldersamling deponert på Domkirkeodden på Hamar (ANNO museum). Samlingen omfatter ca. 15 000 numre og kostnadene ved revisjon skal fordeles mellom KHM og ANNO museum. Delprosjekt 1 omfatter revisjon av 8000 gjenstander med tilhørende fotografering, tilstandsvurdering og pakking for flytting, samt migrering av databasen. Ved gjennomføring av delprosjekt 1, vil man få et bedre inntrykk av omfanget for delprosjekt 2.

Økt interesse for KHM's middelaldermateriale har aktualisert behovet for revisjon. Det er ikke mulig å ferdigstille revisjon av hele middelaldersamlingen i prosjektperioden, men de foreslåtte tiltakene vil innebære at 8000 nye funnumre er tilgjengeliggjort, samt at grunnlaget for en effektiv videreføring av revisjonsprosjektet i neste 5-årsperiode er lagt.

Den etnografiske samlingen inneholder ca. 6000 tekstilobjekter (tepper, klær, osv). Tekstiler stiller stor krav til konservering og oppbevaring. Målet for prosjektperioden er at alle tekstiler i den etnografiske samlingen er fotografert, konserverert, pakket, magasinert og tilgjengeliggjort digitalt.

Den numismatiske samlingen er på over 200 000 objekter. Målet for perioden er at den mest verdifulle delen (for forskning og som historiske objekter) av samlingen er sikkerhetsfotografert og tilgjengeliggjort digitalt for forskning.

Den historiske samlingen fra Observatoriet er en sentral samling ved Universitetet i Oslo. Målet for prosjektperioden er at hele samlingen (gjenstander og arkivalia) er ordnet, fotografert, tilfredsstillende magasinert og tilgjengeliggjort for forskning og formidling.

Leveranser og milepæler

2022: Arkeologisk samling er revidert, tilgjengeliggjort og flyttet fra sentrum til Økern

2023: Restanser fra eldre arkeologiske undersøkelser er revidert, tilgjengeliggjort og flyttet fra sentrum til Økern

2023: Vikingtidsmaterialet fra Kaupang er revidert og flyttet fra sentrum til Økern, og tilgjengeliggjort for forskning og formidling

